

Vlaanderen
is materiaalbewust

Het asbestattest

Sleutel tot een asbestveilig Vlaanderen

Evvy Trogh – 29/09/2023

Prebes en Provinciaal Comité voor de
Bevordering van de Arbeid Oost-Vlaanderen

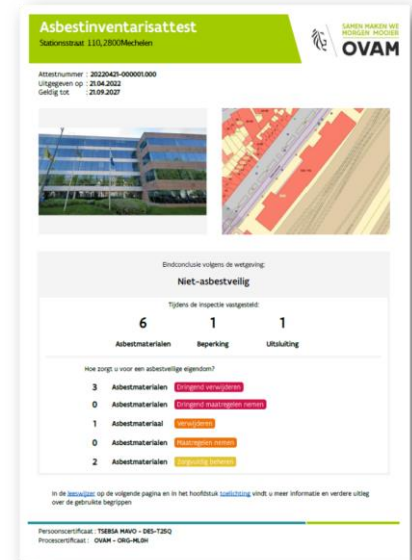
SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Inhoud

- ▶ Asbestveilig Vlaanderen en actieplan
- ▶ Waarom een asbestattest?
- ▶ Proces: opdracht → inventarisatie → attest
- ▶ Aan de slag met het asbestattest
- ▶ Kwaliteitsborging

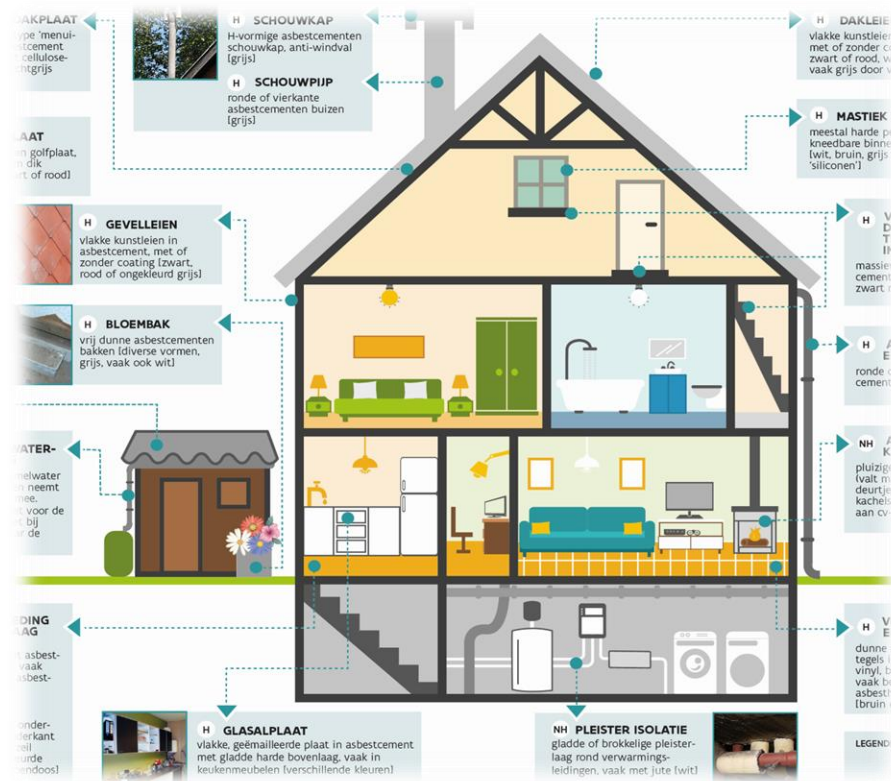
Actieplan asbestafbouw - verkenning

- ▶ **totaal in gebouwen: 2,3 miljoen ton**
 - 11% scholen en overheidsgebouwen
 - 38% in huizen en appartementen
- ▶ **hoge kans op aanwezigheid asbest**
 - bouwjaar < 2001; niet-ingesloten asbest asbestattesten: 65% met asbest
 - ook ingesloten asbest: 70 tot > 90%

Actieplan asbestafbouw - verkenning

- ▶ > 3.500 toepassingen met asbest
- ▶ beperkte kennis over asbest
- ▶ materialen niet in kaart gebracht
- ▶ residentieel nog blinde vlek
- ▶ zelfde gebouwen & plaatsen met nood aan (energie)renovatie

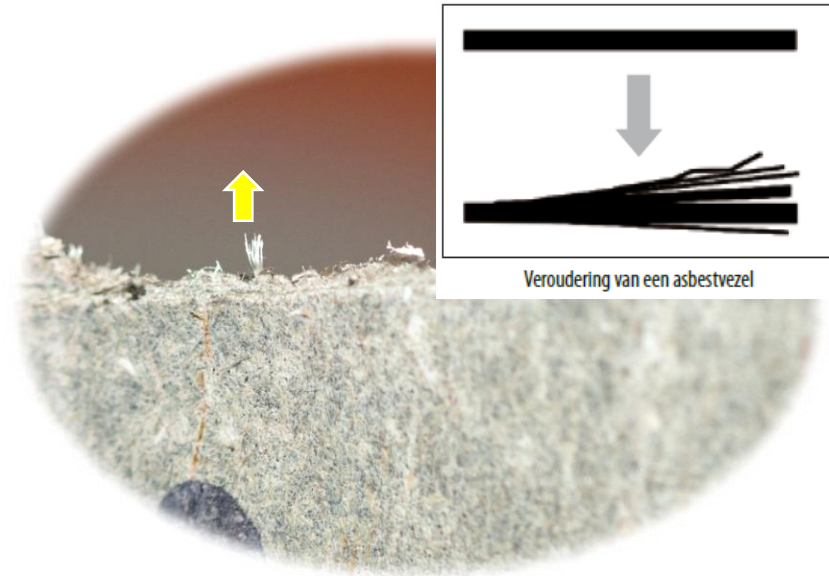
Actieplan asbestafbouw - verkenning

▶ Veroudering, verwerking, beschadigingen bindmiddel

▶ Ook bij hechtgebonden materialen

vrijkomen asbestvezels → **verschuiving blootstellingsrisico** voor iedereen

Actieplan asbestafbouw - aanleiding

► Conclusie 2018

- hoge kans op aanwezigheid asbest
- niet in kaart gebracht + onwetendheid
- zelfde gebouwen & plaatsen met nood aan (energie)renovatie
- vaak in slechte staat
- omgevingslachtoffers

Actieplan **asbestafbouw** - geboorte

- ▶ 2018 = geboorte actieplan
- ▶ Beslissing Vlaamse regering

- ▶ Doel = Vlaanderen **asbestveilig** 2040
 - = risicobenadering ≠ asbestvrij!

▶ Randvoorwaarden

- Aangepaste regelgeving
- Nieuwe doelgroepgerichte ondersteuningsinstrumenten

Wat is asbestveilig?

= bij normaal gebruik ...

kunnen geen blootstellingsrisico's ontstaan voor mens en milieu

Wie welke verplichtingen wanneer

beheerder van asbestmaterialen (-afvalstoffen)

- eigenaar, huurder, exploitant, ...
- beheren zodat geen asbestvezels vrijkomen
 - goede staat bewaren
 - in slechte staat/risico: maatregelen nemen risico wegnemen
 - afvoeren indien opslag vergunningsplichtig

Wie welke verplichtingen wanneer

eigenaar gebouw < 2001

- asbestattest bij verkoop of tegen 2032 (VME 2025)
- bij werken: verwijderen wat eenvoudig bereikbaar wordt
- publieke organisatie in gehuisvest?
 - verwijdermijlpaal 2034
 - asbestveilig 2040
- meldingsplicht bij insluiten asbest (asbestattest, post-interventiedossier)

Wat is verboden

algemeen

- geen verspreiding asbestvezels naar mens of milieu (stof, gruis)
- geen asbestafval achterlaten
- niet hergebruiken, nieuwe functie

asbestdaken en -gevels

- niet ontmossen, reinigen

overzetsdak, zonnepanelen, reclamepaneel

- niet op asbestdaken – gevels
- niet indien onder dak asbestmaterialen beschadigd

Wat is verboden

mechanische werktuigen

- hoge snelheid
- hoge drukreiniger
- luchtcompressor

inluiten asbest

- niet vermelden in asbestattest of post-interventiedossier
- indien asbestdak-gevel
- andere reden dan voor maatregel risicobeheer of veilig beheer

Ondersteuning verwijdering: aanmoediging ipv verplichting

- ▶ **Ontzorging burgers, eigenaars**
 - Organisatie: logistiek, bestekken, ...
 - Financieel
- ▶ **Asbestveilig werken: bescherming – kwaliteit – informatie**
- ▶ **Sectorgerichte ondersteuning**
 - Landbouw
 - Scholen
 - Zorgvoorzieningen
 - Sociale huisvesting
 - Lokale jeugdgebouwen
- ▶ **Lokale besturen nemen zelf initiatief**
 - **Broninzameling:** voordelig tarief, heel Vlaanderen
 - **Groepsverwijderingen:** Antwerpen, IOK, Igemo, Stad Gent, IGO, DUBO Limburg, Interleuven

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Groeipad

2019

beheersplicht: geen emissie naar mens & milieu
ingesloten asbest **verwijderen bij werken**
dak- en gevelbekleding: verbod insluiten, reinigen, plaatsen constructies

2022

asbestattest bij verkoop 23 nov (bouwjaar < 2001)
opvolgingsnota mededeling Vlaamse Regering 23 dec

2023

Actieplan asbestafbouw 2.0 Vlaamse Regering

2025

asbestattest bij verkoop gemene delen

2032

iedereen **asbestattest** (bj < 2001)
± 3,2 miljoen locaties

2034

mijlpaal verwijdering
**niet-hechtgebonden +
asbestdaken en -gevels**

2040

*mijlpaal
asbestveilig*

**voorbeeld-
functie:
publieke
gebouwen**

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

OVAM

Na vier jaar...

Vlaamse aanpak
voorbeeldpraktijk
EU

explicietere
asbestregelgeving:
beheer
verwijdering
inventarisatie

asbestattest
toetst
asbestveiligheid

ondersteuning

- 5 sectorprotocollen
- 2 asbestpremies
- subsidies lokale
asbestprojecten

Vlaanderen
is materiaalbewust

3/10/2023 | 15

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

OVAM

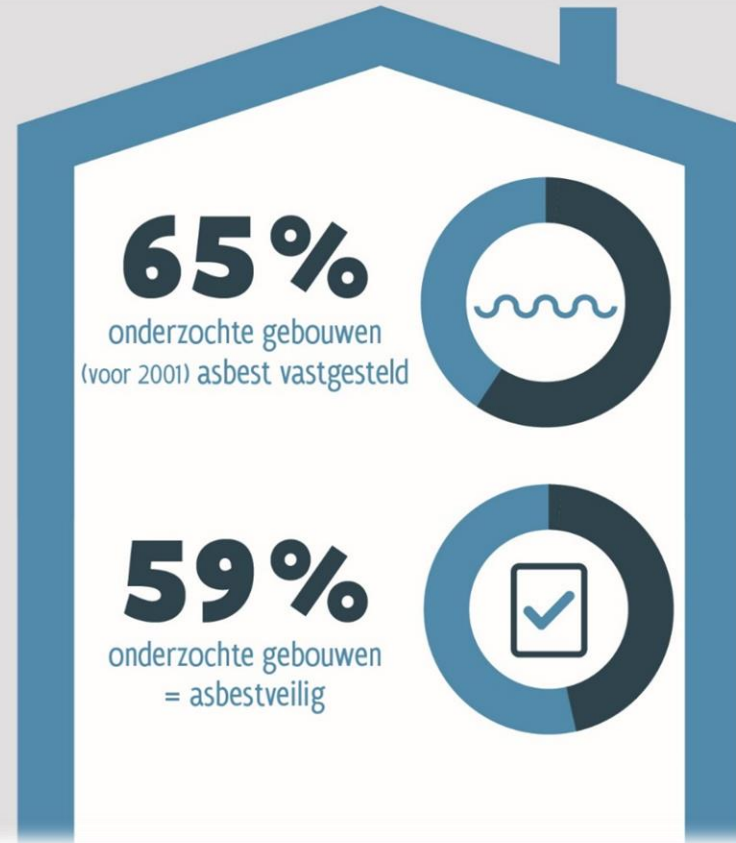
In cijfers: asbestattesten

3 maanden
na invoering van
het asbestattest

40.126
attesten afgeleverd

www.asbestinfo.be

Na 10 maanden: 132.600 attesten

Vlaanderen
is materiaalbewust

Asbestattest

Sleutel tot een asbestveilig
Vlaanderen

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Doel asbestattest

eerlijk huis → asbestveilig huis

- ▶ Informeren over aanwezigheid en risico's
- ▶ Eigenaar aanzetten tot actie
- ▶ Vermijden nieuwe slachtoffers

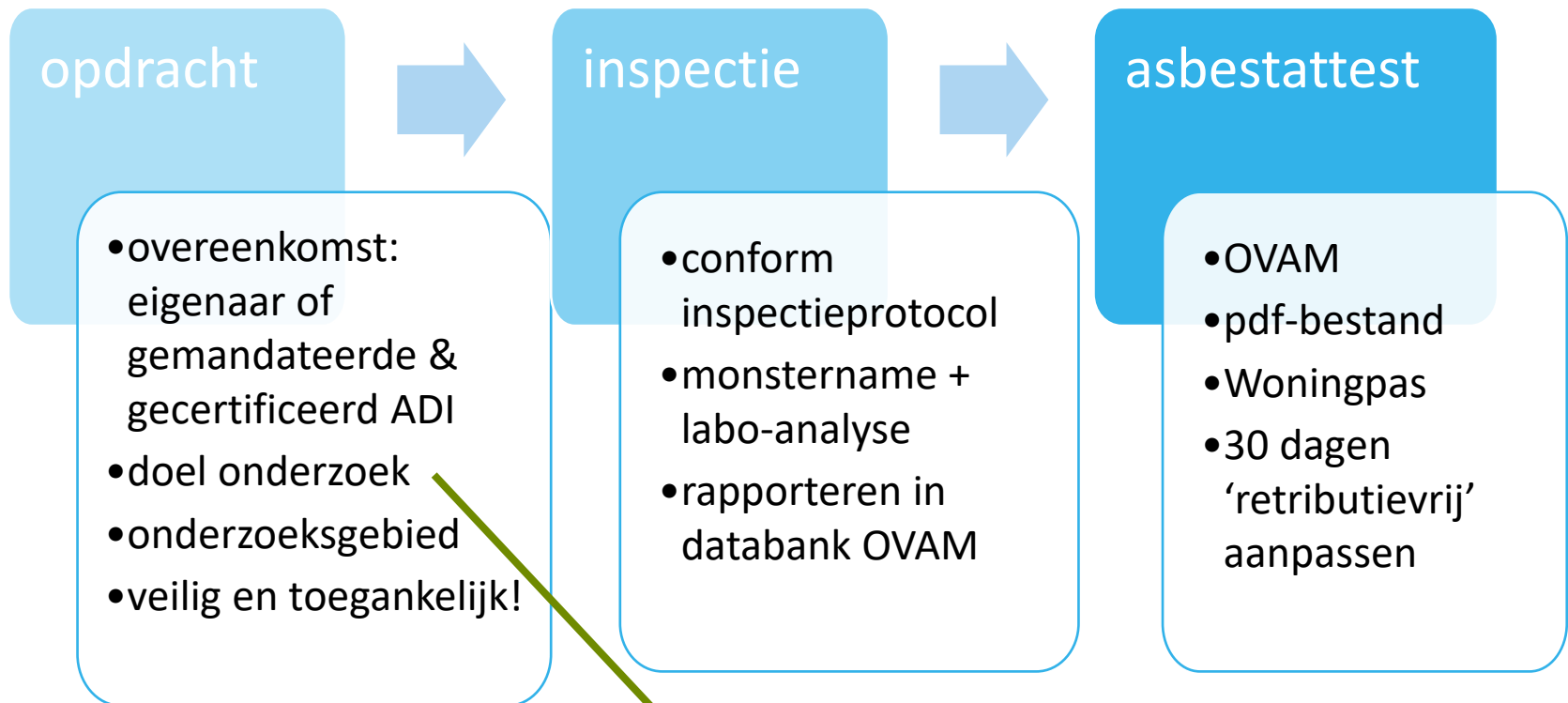
asbestveilig of
niet-asbestveilig?

noodzakelijke
maatregelen

hoe aanpakken

Hoe krijg je een asbestattest?

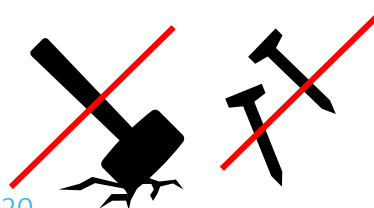

vrijwillig aanvullend onderzoek?

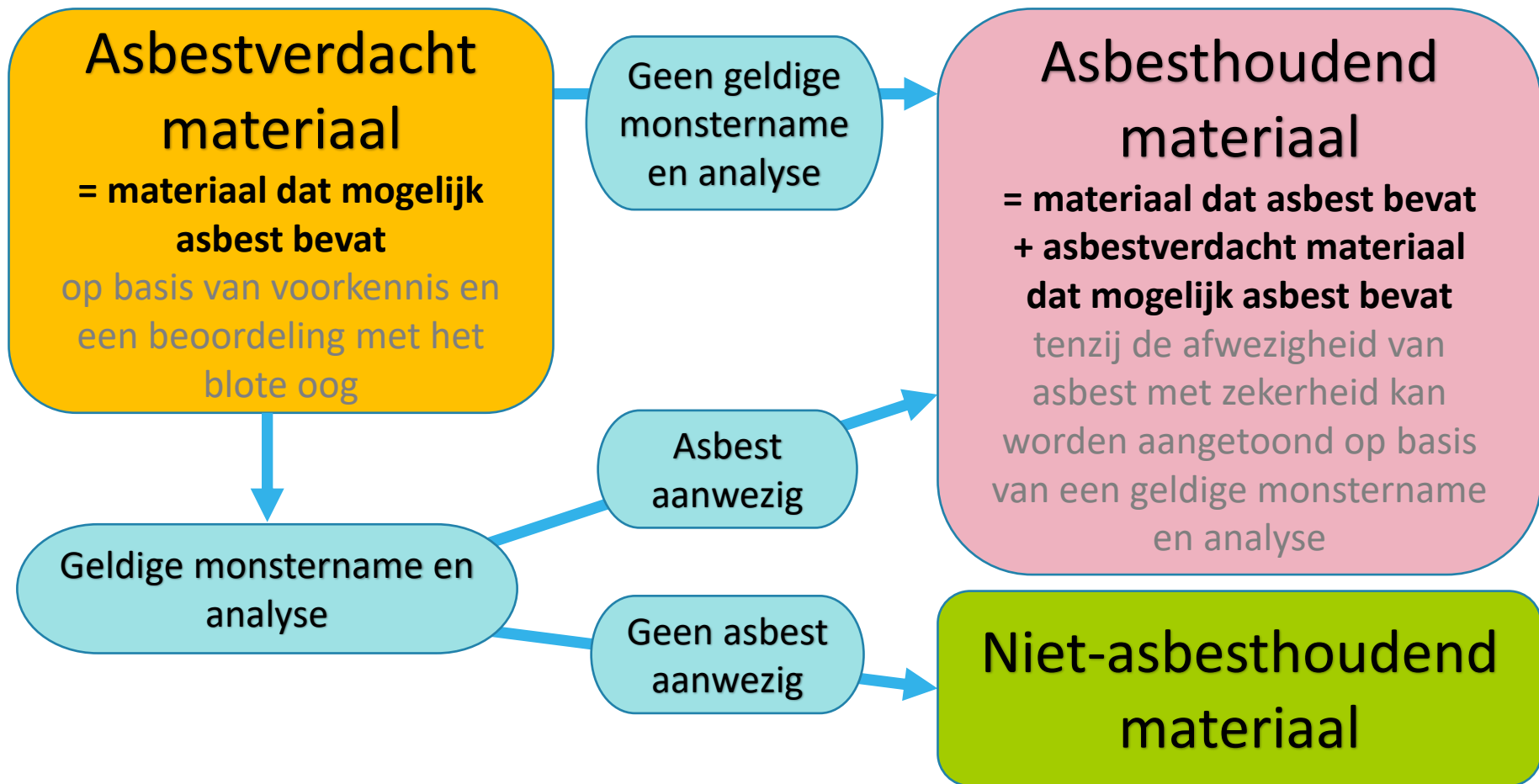
- werken (destructief onderzoek)
- werkgever (Codex wow)

Verloop asbestinventarisatie

- ▶ inspectieprotocol → richtlijnen voor de ADI
 - Vooronderzoek: bewijsdocumenten
 - Onderzoeksbepierking
 - Korte ↔ middellange termijn
 - NIET-DESTRUCTIEF – normale gebruik van het gebouw
 - JA: visueel/auditief, opheffen, monstername
 - NEE: demonteren, beschadigen, uitsorteren/opscheppen

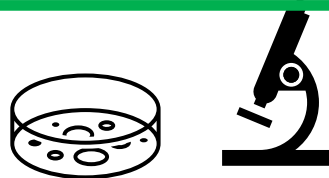

Asbesthoudend ↔ Asbestverdacht

Schade bij monstername

- Inherente schade, normaal gebruik blijft gegarandeerd
 - Monsterhoeveelheid is beperkt
 - Veilig en zorgvuldig door deskundige ↔ esthetisch herstellen door eigenaar
 - Eigenaar gaat akkoord via opdrachtformulier en licht ook gebruiker (huurder) in
- Eigenaar mag monstername weigeren, maar heeft mogelijk meer baat bij juiste identificatie
 - Geen monstername? asbestverdacht = asbesthoudend

Asbestattest - uniformiteit

- ▶ **Doel: zelfde gebouw, andere deskundige → ± zelfde resultaat**
- ▶ **Hoe?**
 - inspectieprotocol met richtlijnen voor inspectie
 - centrale databank met vaste keuzemenu's
 - opleiding
 - kwaliteitsborging
- ▶ **Geautomatiseerd**
 - risicobeoordeling materialen
 - uitspraak asbestveilig of niet
 - verwijderen tegen mijlpaal of niet
 - document asbestattest

Asbestattest

Eigenaar
aanzetten tot
actie

conclusie

probleem

nodige acties

info hoe & wat

Asbestinventarisatetest
Stationsstraat 110, 2800Mechelen

Attestnummer : 20220421-000001.000
Uitgegeven op : 21.04.2022
Geldig tot : 21.09.2027

Eindconclusie volgens de wetgeving:
Niet-asbestveilig

Tijdens de inspectie vastgesteld:

6	1	1
Asbestmaterialen	Beperking	Uitsluiting

Hoe zorgt u voor een asbestveilige eigendom?

3	Asbestmaterialen	Dringend verwijderen
0	Asbestmaterialen	Dringend maatregelen nemen
1	Asbestmateriaal	Verwijderen
0	Asbestmaterialen	Maatregelen nemen
2	Asbestmaterialen	Zorgvuldig beheren

In de [leeswijzer](#) op de volgende pagina en in het hoofdstuk [toelichting](#) vindt u meer informatie en verdere uitleg over de gebruikte begrippen

Persoonscertificaat : TSEBSA MAVO - DES-T25Q
Procescertificaat : OVAM - ORG-MLOH

Adres

Unieke code
van het attest

Datum attest

Vervaldatum

Samenvattende
conclusie

Asbestattest

Eigenaar aanzetten tot actie

Eindconclusie volgens de wetgeving:

Niet-asbestveilig

Tijdens de inspectie vastgesteld:

6

Asbestmaterialen

1

Beperking

1

Uitsluiting

Hoe zorgt u voor een asbestveilige eigendom?

- 3** Asbestmaterialen **Dringend verwijderen**
- 0** Asbestmaterialen **Dringend maatregelen nemen**
- 1** Asbestmateriaal **Verwijderen**
- 0** Asbestmaterialen **Maatregelen nemen**
- 2** Asbestmaterialen **Zorgvuldig beheren**

Asbestattest

Eigenaar aanzetten tot actie

Leeswijzer

Over dit attest

Dit asbestattest is het verslag van een uitgevoerde asbestinventarisatie op uw locatie. De kader op het voorblad vermeldt de samenvattende conclusie. De inhoudsopgave na deze leeswijzer lijst de verdere informatie op in het asbestattest: het overzicht van de inspecteerde zones met de plannen en de detailinformatie per aangetroffen asbestmateriaal.

Asbestveilig of niet-asbestveilig... wat betekent dit?

Asbestveilig

Een locatie is asbestveilig indien geen asbestmaterialen werden aangetroffen of enkel asbestmaterialen met een laag risico voor de gezondheid of het leefmilieu. Asbestveilig betekent dus niet hetzelfde als asbestvrij. Indien het asbestattest geen asbestmaterialen vermeldt, kunnen er toch nog niet geïnspecteerde asbestmaterialen verborgen aanwezig zijn, bijvoorbeeld ingesloten in wanden, vloeren of onder de grond. Indien asbestmaterialen aangetroffen werden, vermeldt het voorblad van dit asbestattest welke acties u kan ondernemen om de asbestveilige toestand te behouden.

Niet-asbestveilig

Een locatie is niet-asbestveilig indien asbestmaterialen werden aangetroffen met een verhoogd risico voor de gezondheid of het leefmilieu. Het voorblad van dit asbestattest vermeldt welke acties u kan ondernemen om een asbestveilige toestand te verkrijgen.

Acties

De mogelijke acties om een asbestveilige toestand te verkrijgen of behouden, zijn:

Dringend verwijderen

Deze asbestmaterialen moet u zo snel mogelijk (laten) verwijderen om een asbestveilige toestand te verkrijgen. Ze kunnen een onmiddellijk gevaar vormen voor de gezondheid of het leefmilieu.

Dringend maatregelen nemen

Deze asbestmaterialen kunnen een onmiddellijk gevaar vormen voor de gezondheid of het leefmilieu. Omdat ze momenteel niet eenvoudig bereikbaar zijn, moet u ze niet verwijderen maar wel zo snel mogelijk andere maatregelen nemen om het risico te verlagen.

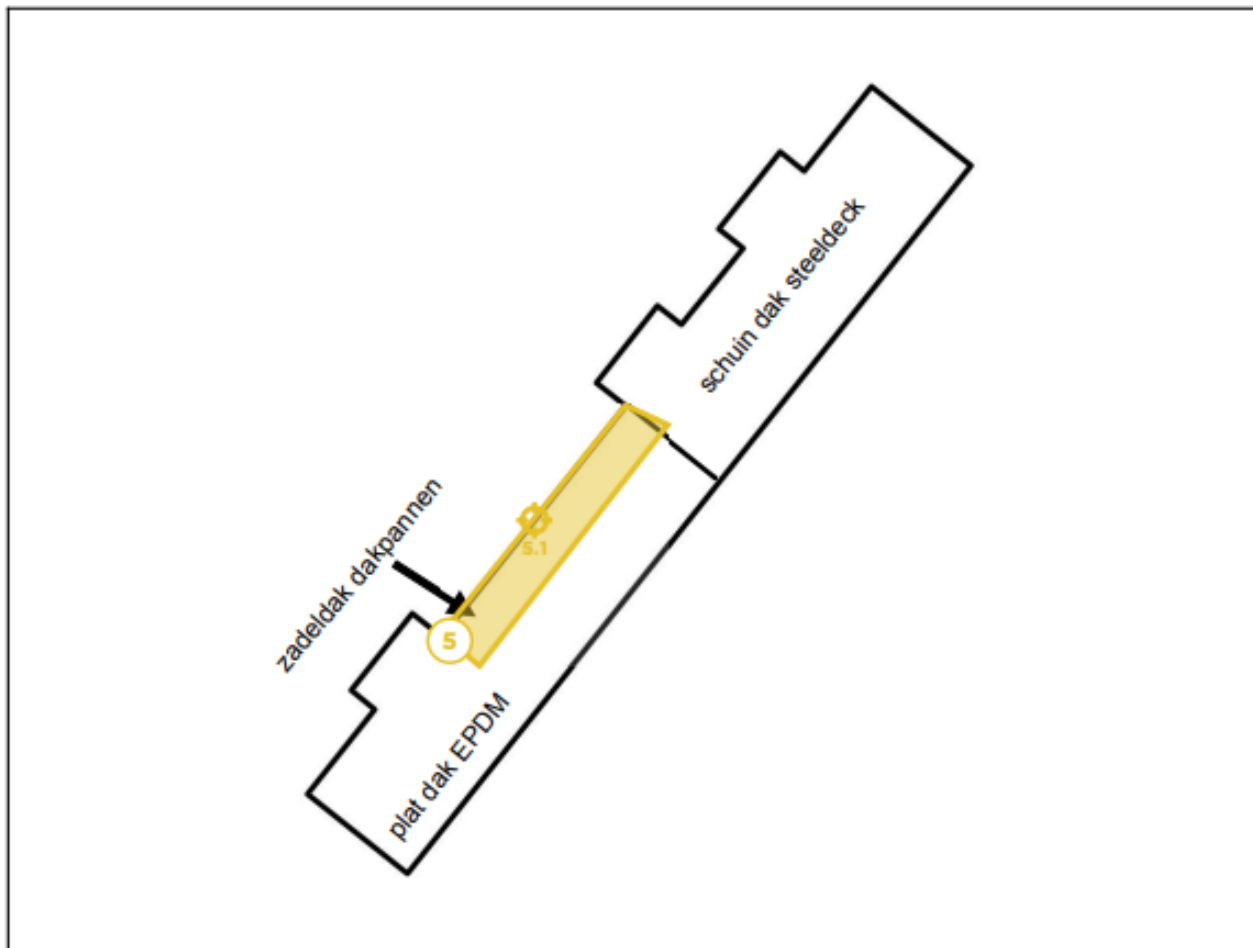
Verwijderen

Deze asbestmaterialen moet u (laten) verwijderen om een asbestveilige toestand te verkrijgen. Ze kunnen een gevaar vormen voor de gezondheid of het leefmilieu.

Maatregelen nemen

Deze asbestmaterialen vormen een gevaar voor de gezondheid of het leefmilieu. Omdat ze momenteel niet eenvoudig bereikbaar zijn, moet u ze niet verwijderen maar wel andere maatregelen nemen om het risico te verlagen.

Plan 1.1: woning: dak en gevel

Asbestattest
info op plan

Legende van plan 1.1: woning: dak en gevel

Beschrijving	Type	Actie
5. onderdakplaten type "Menuiserite"	Asbestmateriaal	Zorgvuldig beheren
5.1 Code: monster 1	Puntmonster	-

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Overzichtsfoto

Detailfoto

Asbestattest info per materiaal

Conclusie

Actie

Het asbestmateriaal valt onder de mijlpaal van 2034.

Hoe zorgt u voor een asbestveilige toestand?

Dringend verwijderen

Advies van de asbestdeskundige

Te nemen maatregelen

- Sluit de ruimte luchtdicht af en vermijd het betreden van de ruimte.
- Scherm in afwachting van verwijdering het asbestmateriaal af van luchtstromingen en verstoring: bijvoorbeeld door het te verpakken, te fixeren, af te dekken, signalisatie - afbakening aan te brengen, ...
- Verwijder dit asbestmateriaal zo snel mogelijk. Volg de toestand goed op.
- Voer binnenluchtmetingen uit om actuele blootstellingsrisico's in de binnenlucht te monitoren.

Voorstel van verwijderingsmethode

- Hermetische zone (erkend asbestverwijderaar)
Gipsisolatie wordt losgesneden van dragermateriaal (leiding), asbesthoudend gips zal gemakkelijk verbrossen. Om geen asbestvezels te verspreiden naar de omgeving, dient een onderdrukzone te worden opgesteld.

**SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER**

OVAM

Terug te vinden op volgend plan

Zone 1: woning

- Plan 1.5: woning: v-1

Detailinformatie

Activiteiten in een normaal gebruik die aanleiding kunnen geven tot blootstellingsrisico's

Betreden van het lokaal, vnl. de wijnkelder.

Algemene opmerkingen

Er wordt aangeraden om minstens de wijnkelder voorlopig af te sluiten en de gipsisolatie in beiden lokalen dringend te laten verwijderen.

Risicobeoordeling

Eindbeoordeling materiaalsrisico	Hoog materiaalsrisico en/of hoge kans op vezelvrijgave
Opmerking	Op relatief veel plaatsen scheurt en brokkelt het gips af, vnl. in de wijnkelder.

Berekening materiaalsrisico

Gebondenheid	Categorie 2: niet-hechtgebonden met matrix
Asbestsoort (vezeltype)	Amfibool aanwezig, uitgezonderd crocidoliet
Asbestconcentratie	Hoog (>= 50%)
Afschermingsgraad van het gehele materiaal	Geheel of deels (ook) vrij aan de binnenlucht
Toestand van het materiaal	Matig beschadigd, matig verweerd

Monsternamen

#	Type	Referentie	Resultaat
1.1	Mengmonster	monster 5	Amosiet

Asbestattest info per materiaal

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Aan de slag met het asbestattest

▶ Standaard asbestattest

- Uitspraak over asbestveiligheid constructie
- Info over hoe asbestveiligheid bereiken → welke maatregelen en verwijdermethoden

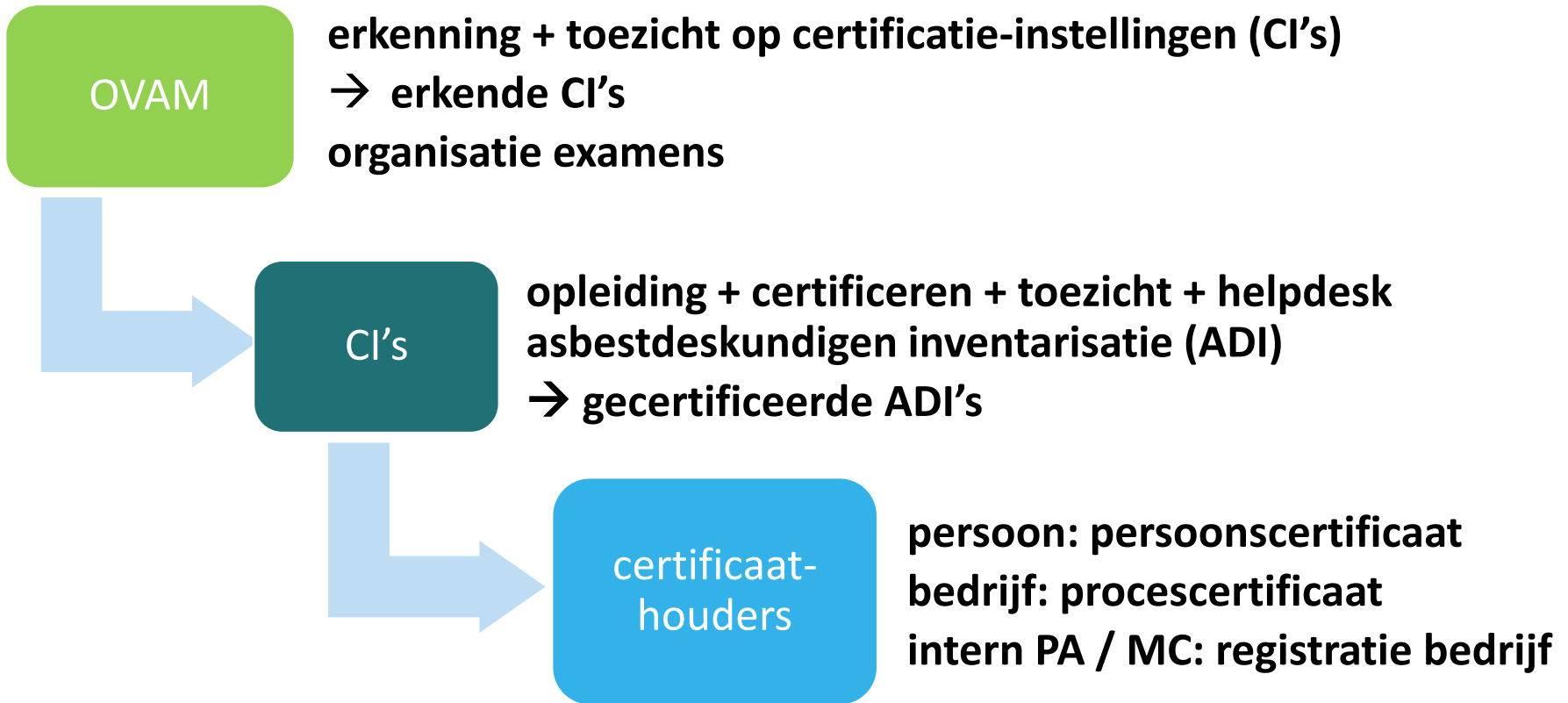
▶ Asbestattest gebruiken ikv werkgeversverplichting? Ja, als...

- Duidelijke opdrachtafbakening
- Deskundige met kennis en ervaring Federale wetgeving
- Aanvullende info invoeren in databank en bijlage bij attest

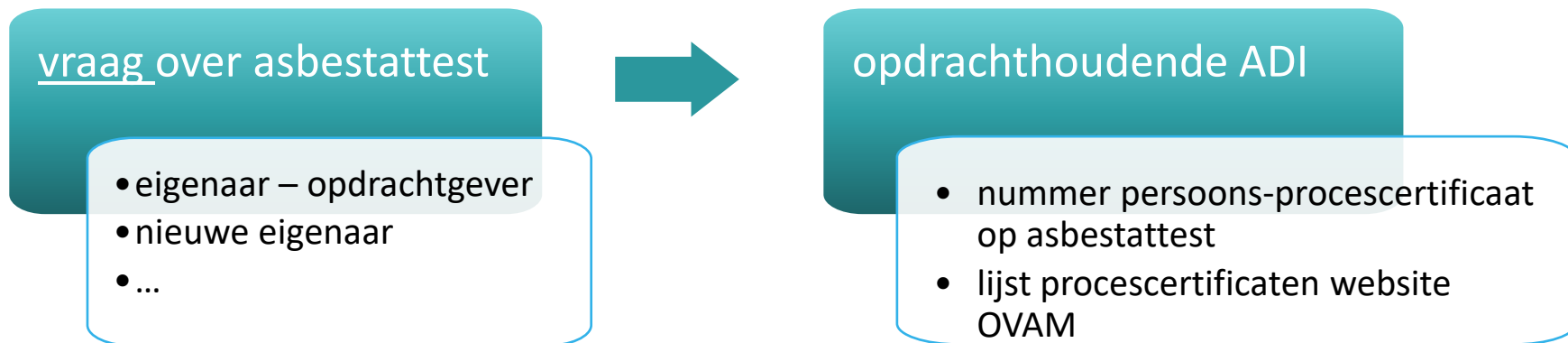
▶ Asbestattest gebruiken bij werken? Ja, als...

- Duidelijke opdrachtafbakening
- Deskundige met ervaring destructief onderzoek

Kwaliteitsborging

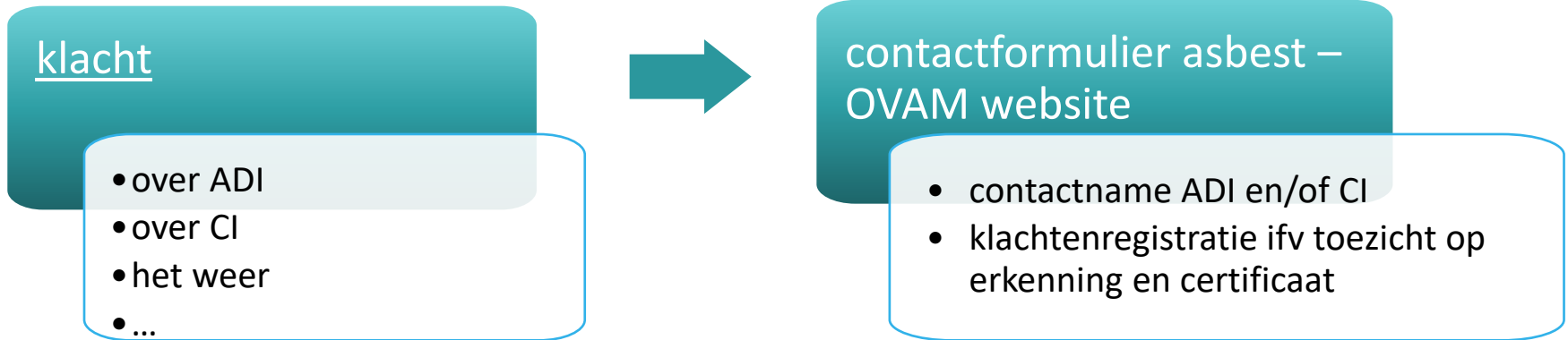
Vraag asbestattest of inventarisatie

► Lijst gecertificeerde asbestdeskundigen inventarisatie (ADI)

- Met contactgegevens
- <https://ovam.vlaanderen.be/lijst-procesgecertificeerde-bedrijven>

Klachten asbestattest of inventarisatie

► Wie?

- Iedereen
- niet anoniem
- Wordt wel vertrouwelijk behandeld

► Hoe?

- Via online formulier
<https://ovam.vlaanderen.be/klacht-asbestattest>
- Komt terecht bij de CI die ADI opvolgt
- Eventueel audit ter plaatse door CI
- Als attest niet ok → opleggen attest aan te passen

We zijn er nog niet

Demir wil strengere controles op asbestwerven

48 van de 51 gecontroleerde werven in overtreding: minister Demir wil strengere controles op asbestwerven

Vlaams minister Zuhair Demir (N-VA) wil dat de federale regering strenger gaat controleren op werven waar asbest verwijderd wordt. Ze heeft daarover een brief geschreven naar federaal minister van Werk Pierre-Yves Dermagne (PS).

Ondersteuning bij asbestincidenten

- ▶ **Door gewestelijke toezichthouders**
- ▶ **Helpdesk OVAM**
- ▶ **Opleiding over asbest**
- ▶ **Leidraad handhaving bij asbestincidenten**
- ▶ **Tweedelijns ondersteuning en –advies: ondersteuning via raamcontract:**
 - Plaatsbezoek door asbestdeskundige
 - Advies voor handhavingstraject

[Wetgeving en handhaving \(vlaanderen.be\)](https://www.vlaanderen.be/wetgeving-en-handhaving)

Wat te onthouden?

▶ Asbestveilig

- Bij normaal gebruik
- Geen risico op blootstelling (nu en in de toekomst) ≠ actuele vezelvrijgave

▶ Asbestattest

- Verplicht bij verkoop en uiterlijk tegen 2032

▶ Asbestattest ≠ destructieve inventaris of inventaris FOD WASO

- Kan er wel voor gebruikt worden als...
- Duidelijke opdracht
- Expertise dan de deskundige
- Bijkomende informatie in attest en eventueel in bijlagen

Vlaanderen
is materiaalbewust

Dank voor uw aandacht

Vlaamse overheid

Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij

Stationsstraat 110

2800 Mechelen

T 015 284 284

F 015 203 275

www.asbestinfo.be of www.ovam.be/asbest

Vragen: asbest@ovam.be

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

